

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:861

av Penilla Gunther (KD)

Plan för avfalls- och återvinningssystem för alla energislag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en plan för avfalls- och återvinningssystem bör upprättas för alla energislag, där även förslag på finansiering ingår, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kristdemokraterna vill gärna se förnybara energikällor för el- och värmeproduktion. Men trots att själva framställningen kan bli miljövänlig, är det inte lika säkert att anläggningarna eller kringprodukterna för framställningen är lika hållbara och återvinningsbara. Eller att efterbehandling av platsen efter verksamhetens avslut, kan göras med så lite påverkan på människor och miljö som möjligt, till en kostnad som kan finansieras av branscherna själva.

Energimyndigheten har i en rapport från 2013 tittat på hur uttjänta vindkraftverk kan tas om hand på ett så hållbart och resurssnålt sätt som möjligt samt att platser för avslutad vindkraftsverksamhet återställs på ett sätt som är godtagbart för miljön. Idag finns tre alternativ för vindkraftverk efter nedmontering: renovering, återförsäljning eller återvinning. Renovering av komponenterna i ett vindkraftverk kan potentiellt förlänga deras livslängd, men kan begränsas av eventuella kostnader, tillförlitlighet och tillgänglighet.

Återförsäljning av vindkraftverk för fortsatt användning är ett realistiskt alternativ men det krävs att det finns en efterfrågan. Återvinningsvärdet är beroende på storlek och typ av skrot och aktuella metallpriser. För övrigt kan vissa komponenter inte återvinnas på ett ekonomiskt försvarbart sätt i dag, och främst gäller det rotorbladen.

Kraven på ekonomisk säkerhet för efterbehandling och nedmontering i tillstånds- och anmälningsärenden i Sverige under åren 2010-2012 för vindkraftverk, har också undersökts i rapporten. I nästan alla tillståndsbeslut krävdes en ekonomisk säkerhet för nedmontering och efterbehandling. Storleken på säkerhet varierade stort, men ett specifikt säkerhetsbelopp på 300 000 kronor användes i ett stort antal tillstånd.

Vad gäller solceller är det främst lamineringsskiktet och de elektriska kontakterna som åldras, vilket gör att stora delar av solcellerna kan återvinnas när de tjänat ut efter 20–30 år. Det finns en organisation som specialiserat sig på återvinning av solceller i Europa, PV Cycle.org, som samarbetar med både företag och offentliga verksamheter. 18 EU-länder är hitintills representerade i insamlingsverksamheten.

För avfallet från kärnreaktorer finns kärnavfallsfonden, där medel avsätts varje år av ägarna till reaktorerna, och en mycket reglerad process för hur Svensk Kärnbränslehantering, SKB, ska ta hand om det. Fondens kapital uppgick till 57 901 miljoner kronor för 2014.

Det finns en rad ytterligare energislag, men oavsett vilket bör återvinning, avfallshantering och finansiering av återställande av miljö regleras, och inte bara för vissa. Att branscherna tar ansvar för ett cirkulärt ekonomiskt system ligger inte bara i tiden, utan är nödvändigt för våra gemensamma tillgångar.

Penilla Gunther (KD)